

Ēku būvtehnika profesijas standarts

1. Vispārīgie jautājumi

1. Profesijas nosaukums – ēku būvtehnīķis.
2. Profesijas kods – 3112 02.

2. Nodarbinātības apraksts

1. Profesionālās kvalifikācijas līmenis – trešais profesionālās kvalifikācijas līmenis.

2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu kopsavilkums:
– ēku būvtehnīķis plāno, organizē un uzrauga izpildītāju darbu, kas veic ēkas nesošo un norobežojošo konstrukciju būvniecību, nojaukšanu vai nomaiņu atbilstoši būvprojektam, būvdarbu organizēšanas projektam un darbu veikšanas projektam

Ēku būvtehnīķis strādā būvuzņēmumos, kas nodarbojas ar dažāda veida ēku būvniecības, atjaunošanas, pārbūves vai restaurācijas darbiem, vai strādā individuāli kā pašnodarbināta persona vai individuālais komersants.

3. Profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās profesionālās kompetences

1. Spēja lietot normatīvo aktu prasības būvdarbu izpildē.
2. Spēja lasīt un izmantot būvprojektus ikdienas darbā.
3. Spēja pārzināt ēku būvniecībā veicamo būvdarbu veidus, tehnoloģiju un īstenošanas specifiku atbilstoši ilgtspējīgas būvniecības principiem.
4. Spēja pārzināt darbu organizēšanas kalendāro un tīklu grafiku, sagatavot tam atbilstošu operatīvo darbu izpildes grafiku, veikt rasējumus.
5. Spēja noteikt ēku būvdarbiem nepieciešamo darbaspēka patēriņu un darbaspēka kvalifikāciju.
6. Spēja noteikt būvprojektā paredzēto būvdarbu (zemes, betonēšanas, būvkonstrukciju montāžas, mūrnieku, namdaru, jumīķu un apdares darbu)

īstenošanai nepieciešamo būvmateriālu un būvizstrādājumu daudzumu, izvēlēties atbilstošos darba instrumentus un aprīkojumu.

7. Spēja iekārtot drošu un ergonomisku darba vietu, lietot būvdarbu veikšanai nepieciešamo aprīkojumu un instrumentus.

8. Spēja lietot individuālos un kolektīvos darba aizsardzības līdzekļus.

9. Spēja izprast ēkas konstrukciju savstarpējo mijiedarbību un dažādu būvkonstrukciju savienojumus.

10. Spēja novērtēt būvmateriālu un būvizstrādājumu kvalitāti.

11. Spēja novērtēt būvizstrādājumu atbilstību būvprojektā noteiktajiem parametriem.

12. Spēja organizēt un vadīt būvdarbus (būvkonstrukciju montāžas, mūrnieku, namdaru un jumīķu darbus).

13. Spēja uzņēmīt izpildītos būvdarbus.

14. Spēja lietot ģeodēziskās un citas mērīšanas ierīces un instrumentus.

15. Spēja novērtēt izpildīto būvdarbu kvalitāti.

16. Spēja novērtēt ēku būvdarbu veikšanā pieļauto neatbilstību sekas, savlaicīgi rīkoties un organizēt pieļauto neatbilstību novēršanu.

17. Spēja identificēt videi bīstamos būvniecības atkritumus un nepieciešamības gadījumā organizēt to savākšanu būvobjektā.

18. Spēja lietot drošus darba paņēmienus un ievērot darba aizsardzības, ugunsdrošības un vides aizsardzības normatīvo aktu prasības.

19. Spēja ievērot profesionālās un vispārējās ētikas pamatprincipus.

20. Spēja komunicēt un izskaidrot darbiniekiem darba kārtību un uzdevumus, pienākumus un tiesības.

21. Spēja motivēt darbiniekus kvalitatīvai būvdarbu veikšanai.

22. Spēja pārvaldīt valsts valodu un sazināties vienā svešvalodā.

23. Spēja atbilstoši rīkoties ārkārtas situācijās un sniegt pirmo palīdzību.

24. Spēja lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā un vienā svešvalodā.

25. Spēja ievērot darba tiesisko attiecību normas.

26. Spēja veikt savus pienākumus patstāvīgi un uzņemties atbildību par sava un pārraudzībā esošo darbinieku darba rezultātu.

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes

1. Pārzināt un ievērot būvniecības normatīvo aktu prasības praktiskajā darbā.

2. Lietot būvniecības terminus un rasējumos izmantotos apzīmējumus profesionālajā saziņā un dokumentos.

3. Rasēt ēku plānus, fasādes, griezumus un būvkonstrukciju mezglus.

4. Lietot biroja lietojumprogrammas dokumentu sagatavošanai un projektēšanas datorprogrammas rasējumu lasīšanai.

5. Sagatavot operatīvo darbu izpildes grafiku atbilstoši darbu organizēšanas kalendārajam un tīkla grafikam.

6. Pārzināt būvdarbu tehnoloģijas.

7. Organizēt, vadīt un patstāvīgi veikt būvkonstrukciju montāžas, mūrnieku, namdaru un jumīķu darbus.

8. Atšķirt būvizstrādājumu funkcionālo nozīmi un lietojumu.

9. Lietot būvizstrādājumu iestrādāšanas metodes.

10. Iebūvēt būvizstrādājumus atbilstoši būvprojektam.

11. Sagatavot specifikācijas nepieciešamā būvmateriālu un būvizstrādājumu daudzuma pasūtījumam piegādei būvlaukumā.

12. Novērtēt būvizstrādājumu kvalitāti un to atbilstību būvprojektā paredzētajam.

13. Lietot būvprojektā paredzētos tehniskos risinājumus.

14. Noteikt būvdarbu veikšanai nepieciešamo darbaspēka kvalifikāciju un darbietilpību.
15. Izvēlēties atbilstošu aprīkojumu un darba instrumentus.
16. Organizēt un vadīt būvmateriālu un būvizstrādājumu pārvietošanu būvlaukumā.
17. Izprast būvkonstrukciju savstarpējo mijiedarbību.
18. Savienot dažādas būvkonstrukcijas.
19. Lietot ģeodēziskās un citas mērīšanas ierīces un instrumentus būvobjektā.
20. Uzmērīt un uzskaitīt izpildītos būvdarbus.
21. Izprast segto darbu dokumentēšanas principus būvniecībā.
22. Novērtēt pieļauto neatbilstību sekas un panākt to novēršanu atbilstoši būvprojektam.
23. Lietot būvdarbu kvalitātes kontroles sistēmu.
24. Organizēt būvprojektam neatbilstošo būvdarbu labošanu.
25. Pieņemt izlabotos būvdarbus no izpildītājiem.
26. Pārzināt būvniecības dalībnieku pienākumus, tiesības un atbildību būvniecības procesā.
27. Ievērot būvuzņēmuma un būvobjekta iekšējos kārtības noteikumus.
28. Ievērot normatīvo aktu prasības ikdienas darba organizēšanā.
29. Ierīkot ergonomiski un tehnoloģiski pareizas un drošas darba vietas.
30. Lietot aprīkojumu atbilstoši konkrētam būvdarbu veidam.
31. Identificēt iespējamos riskus darba vietā.
32. Ievērot un organizēt darba aizsardzības normatīvo aktu prasību izpildi.

33. Lietot individuālos un kolektīvos darba aizsardzības līdzekļus.
34. Atbilstoši rīkoties ārkārtas situācijās un sniegt pirmo palīdzību.
35. Identificēt būvniecības bīstamos atkritumus.
36. Organizēt būvniecības atkritumu savākšanu.
37. Ievērot vides aizsardzības normatīvo aktu prasības.
38. Ievērot un organizēt ugunsdrošības normatīvo aktu prasību izpildi.
39. Izskaidrot darbiniekiem darba kārtību, darba uzdevumus, pienākumus un tiesības.
40. Komunicēt ar citiem būvniecības dalībniekiem un pamatot savu viedokli.
41. Patstāvīgi organizēt savu darbu, analizēt darba gaitu, uzņemties atbildību par sava darba rezultātu.
42. Ievērot darba tiesisko attiecību normas.
43. Pārvaldīt valsts valodu.
44. Pārvaldīt vienu svešvalodu profesionālās saziņas līmenī.
45. Ievērot profesionālās un vispārējās ētikas pamatprincipus.
46. Lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā un vienā svešvalodā.

5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas

1. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas priekšstata līmenī:
  - 1.1. informatīvās datubāzes;
  - 1.2. projektēšanas datorprogrammas;
  - 1.3. būvmehānika un materiālu pretestība;
  - 1.4. inženierkomunikāciju ierīkošanas darbi;
  - 1.5. būvdarbu plānošanas datorprogrammas;
  - 1.6. zemes darbi;
  - 1.7. betonēšanas darbi;
  - 1.8. apdares darbi;

- 1.9. civilā aizsardzība;
- 1.10. būvizstrādājumu atbilstības novērtēšanas kārtība;
- 1.11. elektrotehnika;
- 1.12. ilgtspējīgas būvniecības pamatprincipi;
- 1.13. vides pieejamība.

2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas izpratnes līmenī:

- 2.1. normatīvo aktu hierarhija un sistēma;
- 2.2. būvniecību reglamentējošie normatīvi;
- 2.3. būvprojekta sastāvs;
- 2.4. būvdarbu organizēšana;
- 2.5. būvmašīnas;
- 2.6. ēku daļas;
- 2.7. būvdarbu darbietilpība un izmaksas (tāmes);
- 2.8. būvkonstrukciju montāžas darbi;
- 2.9. saskarsmes pamati;
- 2.10. profesionālie termini valsts valodā un vienā svešvalodā.

3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas lietošanas līmenī:

- 3.1. būvniecības dalībnieku pienākumi, tiesības un atbildība;
- 3.2. būvniecības rasēšana;
- 3.3. būvniecības terminoloģija un grafiskie apzīmējumi;
- 3.4. būvmateriāli un būvizstrādājumi;
- 3.5. būvdarbu tehnoloģijas;
- 3.6. ēku būvkonstrukcijas;
- 3.7. ēku būvkonstrukciju savienošanas metodes un veidi;
- 3.8. būvkonstrukciju montāžas darbi;
- 3.9. mūrnieka darbi;
- 3.10. namdaru darbi;
- 3.11. jumīķu darbi;
- 3.12. ģeodēzija;
- 3.13. būvdarbu aprīkojums un instrumenti;
- 3.14. mērīšanas ierīces un instrumenti;
- 3.15. darba aizsardzības prasības (darba aizsardzības līdzekļi un to lietojums, darba vietas ergonomika, pirmā palīdzība);
- 3.16. ugunsdrošības prasības, ugunsdzēsības līdzekļi un to lietošana;
- 3.17. darba tiesisko attiecību normas;
- 3.18. vides aizsardzības prasības;
- 3.19. profesionālās un vispārējās ētikas pamatprincipi;
- 3.20. biroja lietojumprogrammas un projektēšanas datorprogrammas;
- 3.21. valsts valoda;
- 3.22. viena svešvaloda profesionālās saziņas līmenī.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu pārzināšana un ievērošana.	1.1. pārzināt normatīvo aktu kopumu; 1.2. organizēt darba procesus saskaņā ar normatīvo aktu prasībām; 1.3. ievērot normatīvo aktu prasības.
2. Būvprojekta lasīšana.	2.1. iepazīties ar būvprojektu; 2.2. izprast būvdarbu secību (darba veikšanas projektu); 2.3. izanalizēt būvizstrādājumu specifikāciju; 2.4. atpazīt iespējamās nesaistes būvprojektā un informēt par tām būvdarbu vadītāju.
3. Ēku būvdarbu plānošana.	3.1. plānot darbu secību atbilstoši DVP kalendārajam grafikam; 3.2. plānot darbaspēka resursus; 3.3. plānot materiālos un tehniskos resursus; 3.4. kontrolēt darba gaitas atbilstību darbu apjomam un būvprojektam.
4. Darba vietas organizēšana būvobjektā.	4.1. nodrošināt parocīgu un drošu aprīkojumu būvdarbu veikšanai; 4.2. nodrošināt būvizstrādājumus nepieciešamajā laikā un apjomā; 4.3. nodrošināt pakļautos darbiniekus ar individuālajiem un kolektīvajiem aizsardzības līdzekļiem darba drošībai.
5. Ēku būvkonstrukciju izveidošana un/vai atjaunošana.	5.1. izprast būvkonstrukciju risinājumus; 5.2. pārbaudīt būvizstrādājumu atbilstību specifikācijai; 5.3. pārbaudīt būvizstrādājumu iestrādi atbilstoši būvprojektam.
6. Būvdarbu kvalitātes uzraudzīšana.	6.1. informēt pakļautos darbiniekus par kvalitātes prasībām un to neievērošanas sekām; 6.2. kontrolēt būvdarbu atbilstību kvalitātes prasībām darba procesā; 6.3. novērtēt un novērst pieļautās neatbilstības.
7. Darba tiesību, darba un vides aizsardzības noteikumu ievērošana.	7.1. pārzināt reglamentējošo dokumentu kopumu; 7.2. izpildīt darba aizsardzības prasības; 7.3. organizēt būvniecības atkritumu, tai skaitā bīstamo atkritumu, savākšanu; 7.4. nepieļaut vides piesārņošanu.

8. Izpildītāju darba organizēšana.	8.1. motivēt pakļautos darbiniekus darba uzdevumu veikšanai; 8.2. sadarboties ar būvdarbu vadītāju; 8.3. sadarboties ar citu būvdarbu veidu veicējiem.
------------------------------------	--

Ēku būvtehnika profesijas standarta izstrādes darba grupa:

Valdis Līnis –	eksperts, SIA "Griva Group", projektu vadītājs;
Oskars Caune –	eksperts, SIA "Eko Enerģija Rīga", valdes loceklis;
Sergejs Meierovics –	eksperts, biedrība "Latvijas Būvinženieru savienība, eksperts;
Jānis Ivbulis –	eksperts, SIA "LBS Konsultants", izpilddirektora vietnieks;
Bruno Otersons –	eksperts, biedrība "Latvijas Būvinženieru savienība", eksperts;
Vita Zariņa –	moderatore, SIA "Biznesa augstskola Turība", asoc. profesore;
Iveta Strēle –	moderatore, SIA "Biznesa augstskola Turība", lektore.

Ēku būvtehnika profesijas standarta eksperti:

Romāns Auniņš –	biedrība "Latvijas Būvinženieru savienība", izpilddirektors;
Andrejs Magaznieks –	biedrība "Latvijas Būvnieku asociācija", prezidenta p.i.